

Що має знати дитина при вступі до школи?

Ні для кого не секрет що часто співбесіди при вступі до школи переростають у справжні іспити, особливо якщо йдеться про вступ до привілейованої чи спеціалізованої школи, не кажучи про поступлення до гімназії чи ліцею. Навіть вступ до просто дещо кращої школи, здійснюється на конкурсній основі.

Скільки б не обговорювалась проблема неетичності тестування дошкільнят, все одно школи його проводять, називаючи це співбесідою чи знайомством. Звісно, всі ми знаємо, що згідно до постанов Міністерства освіти і науки, всіх дітей повинні брати в школу, та хіба нам хочеться щоб нашу дитину прийняли в школу бо «повинні»? Дитину необхідно підготувати до школи, хоча б для того щоб можна було вибирати школу за критерієм «Яка краща?», а не «Куди візьмуть?», вже не кажучи про те, що дітям з певною підготовкою і вчитись буде знано легше. Навіть якщо батьки не планують віддавати дитину до гімназії чи ліцею, то хай вже краще майбутній школяр справить краще враження на педагогів та потрапить не в найслабший клас.

Пропонуємо до вашої уваги перелік того що має знати дитина при вступі до школи.

Навколишній світ

Дитина 6-7 років, вступаючи до школи, має уміти відповісти на наступні запитання:

Назви своє повне ім'я. (Прізвище, Ім'я, По-батькові)

Скільки тобі років? (Мені ... років)

Назви дату свого народження. (Я народи(в,ла)ся число, місяць, рік)

Назви ім'я та по батькові твоєї мами, тата.

Де ти працюють мама, тато?

Чи є в тебе брат або сестра? Скільки їм років? Старше вони тебе або молодше?

Як називається країна, у якій ти живеш?

У якому місті ти живеш?

Назви свою домашню адресу.

Які ти знаєш міста й країни?

Чим відрізняється місто від села?

Чи подобається тобі вчитися?

Чи хочеш ти ходити до школу? Чому?

Чим знімаються діти у школі ?

Для чого у школі дзвонить дзвіночок ?

Що буває дерев'яним, скляним, металевим, пластиковим?

Що буває м'яким, твердим, сипучим, гладеньким, рідким, гострим?

Які ти знаєш ріки?

Чим відрізняється ріка від озера?

... та інші подібні запитання

Окрім цього ваша дитина має знати про наступне:

рослини і тварин;

властивості предметів і явищ;
початкові знання в області географії та астрономії;
уява про час
назви професій
пори року
...

ЛОГІКА та МИСЛЕННЯ

Без здатності до самостійного мислення навряд чи можливий інтелектуальний розвиток дитини.

Вже у 1-му класі Ваша дитина буде вирішувати завдання, які вимагатимуть від неї не просто дій за аналогією (копіювання дій вчителя), а і потребують можливість для "розумового прориву".

Тому вона мусить мати навички логічного мислення відповідно до свого віку.

При вступі до школи дитина має уміти :

міркувати;
виділяти головне;
аналізувати різні факти і точки зору;
зіставляти і порівнювати їх;
ставити питання і намагатися самостійно шукати відповіді на них;
порівнювати "більше", "менше" чи "дорівнює";
називати різницю двох фігур різної форми;
порівнювати за величиною 7 – 10 предметів однакової форми;
визначати числові закономірності;
сортувати та розподіляти предмети у запропонованому ряду слів, чисел, предметів ...;
визначати лишній предмет серед групи;
класифікувати предмети по одній чи більше ознакам (одяг, взуття, посуд і т.п.);
Може розділити складні фігури на декілька більш простих.

ПАМ'ЯТЬ та УЯВА

Пам'ять та уява у дітей 6-7 років

Успіхи дитини дуже залежать від його пам'яті. Пам'ять маленької дитини дуже добра, але вона образна та мимовільна, тобто вона запам'ятує те, що було цікаве. Дитина не ставить перед собою завдання: мені треба запам'ятати цей вірш. У школі дитині прийде запам'ятувати більші обсяги інформації. Вона повинна запам'ятати не те, що цікаво, а то, що потрібно, та ще стільки, скільки потрібно. Пам'ять потрібно, розвивати завчасно. Також велику роль у засвоєнні шкільних знань грає уява. Слухаючи пояснення вчителя, дитина повинна уявляти ситуації, з якими вона не зустрічалася у своєму житті, представляти образи, що не існують у дійсності.

Дитини що вступає до школи має:

запам'ятувати 7 з 10ти слів на слух;
запам'ятувати 5 чисел підряд;
запам'ятувати 6-8 картинок протягом 1-2 хв.;

уміти розказати на пам'ять декілька віршів;
уміти переказувати казки та розповіді;
уміти порівнювати два зображення по пам'яті;
домальовувати незакінчене зображення, доповнивши його деталями;
самостійно скласти не велику казку чи історію на задану тему.

МОВА, МОВЛЕННЯ та ЧИТАННЯ

До 6-7 років мова дитини повинна бути зв'язаною і логічною, з багатим словниковим запасом. Вона повинна правильно чути звуки й правильно їх виголошувати. Розвиток мовлення - одна з основних умова успішного оволодіння письмом та читанням.

Дитина що вступає до школи мусить мати наступні навички щодо мовлення:
Складати коротку розповідь по картинках;
Переказувати казку або мультфільм;
Читати напам'ять віршки;
Співати пісеньки;
Проговорювати скромовки;

Від сформованості навички читання значно залежить і наступна успішність по інших предметах, тому що в школі дуже скоро діти переходят до роботи з підручниками, які вони повинні вміти читати й розуміти прочитане.

Саме вимоги щодо читання:

Вміє визначати місце звуку в слові;
Знаходить слова з певними звуками;
Вміє ділити слова на склади;
Читає слова з 2-4 складів зі швидкістю 8-10 слів на хвилину;

Мовленеве спілкування:

Діти знають алфавітну назву букв та їх звукове позначення;
Розрізняють та пояснюють багатозначні слова, утворюють споріднені слова;
Виконують різні вправи на словотворення;
Знають приказки, прислів'я, народні вирази, вдало вживають їх у мовленні,
Активний словник налічує 4500 — 5000 слів;

Володіють вимовою слів відповідно до орфоепічних норм;
Здійснюють звуковий аналіз слів, не користуючись схемою звукового аналізу;
Помічають неправильність вислову в себе і в інших;
Вільно користуються різними типами речень;
Вживають різноманітні форми звертання до дорослих і дітей;
Правильно розуміють і самостійно виконують завдання вихователя; складають описові, сюжетні розповіді, розповіді-міркування, придумують реалістичні та фантастичні сюжети;
Уміють самостійно обрати тему для розповіді;
Пишуть друковані й писані літери в межах українського алфавіту та цифри натурального ряду;
Списують та читають речення з книжки, дошки;

Пиши піддиктовку (2—3 речення).

ФІЗИЧНА та ФІЗІОЛОГІЧНА ПІДГОТОВКА

Розвиваючи малюка, потрібно пам'ятати про те, як важливі для нього заняття спортом. Саме вміння керувати своїм тілом, розвиток дрібної і великої моторики визначає розумові здібності дитини. Кожен батько мріє щоб його дитина була здорововою та спортивною, тому фізично розвивати свою дитину треба майже від самого народження. Ідучи до школи, ваша дитина мусить мати певні навички і знання щодо фізичної підготовки, а також має бути фізіологічно розвинена для свого віку. Ваша дитина може рахуватися першокласником, якщо:

Може дотягнутися рукою до верхньої частини протилежного вуха через маківку;

Втратила 1-2 молочні зуби;

Гарно виражена арка стопи;

Вміє зав'язувати шнурки, защіпати блискавку і гудзики;

Має бути розвинена тонка моторика руки (різноманітні рухи, у яких беруть участь дрібні м'язи кісти руки.) Вміє різати ножицями, грає в пальчикові ігри, добре справляється з пластиліном, під час рукостискання відводить великий палець долоні.

Знає про користь фізичних вправ, рухливих ігор, загартовувальних процедур, правильного харчування;

Усвідомлює основні гігієнічні вимоги щодо здорового та безпечноного відпочинку (правила поведінки на воді, у лісі, полі, на льоду);

Легко виконує основні рухи; ходить широким кроком з вільними рухами рук, бігає легко, ритмічно, під час ходьби та бігу зберігає указаний темп, уміє швидко його змінювати;

Зберігає рівновагу на місці, у русі, доляючи різноманітні перешкоди;

Відштовхується обома ногами у стрибках з місця та однією — з розбігу, стрибає в різному темпі через коротку та довгу скакалку;

Влучно метає, кидає предмети в ціль;

Впевнено лазить різними способами по гімнастичній стінці, жердині (канату), лазить по шесту довільним способом;

Уміє кататися на велосипеді, санках, ковзанах;

Уміє плавати довільним способом до 12—15 м;

Уміє грati в ігри спортивного характеру: (бадміnton, городки, настільний теніс, баскетбол, хокей та футбол).

МАТЕМАТИКА

Від дитини, що почала вивчати основи математики, вимагається високий рівень концентрації, неабияке розумове напруження, вміння узагальнювати і абстрактно мислити. Дуже важливо щоб дитина котра йде до 1-го класу вже були певні навички з математики, а саме ваша дитина має:

Лічити предмети, розташовані хаотично, по колу, лічити групами (парами, трійками, п'ятірками), називати числа по порядку від будь-якого числа (у межах 20 зліва — направо або справа —наліво); виконувати дії додавання і віднімання, розв'язувати арифметичні задачі і приклади, користуючись картками з цифрами і знаками (в межах 10).

Позначати кількість відповідною цифрою.

Знати склад числа, у межах п'яти.

Порівнювати числа, встановлювати рівність з нерівністю; формувати поняття про пару. Ділити предмети, геометричні фігури на 2, 4 рівні частини, порівнювати ціле і частини, знаходити частину від цілого.

Визначати рівність і нерівність предметів незалежно від їх зовнішнього вигляду.

Групувати та класифікувати предмети.

Уміти порівнювати предмети за довжиною, шириною, висотою, товщиною.

Знати що геометричні фігури можна умовно поділити на дві групи:

площинні (круг, квадрат, прямокутник, чотирикутник) і об'ємні (куб, куля, циліндр).

Визначати форму предметів за допомогою геометричної фігури як еталона (м'яч, кавун — схожі на кулю, косинка — на трикутник і т.д.).

Орієнтуватися в просторі відносно себе та інших об'єктів; визначати словом розміщення предметів відносно себе та положення предметів відносно один одного, напрям за допомогою плану-схеми.

Послідовно називати дні тижня, знати, який день був учора, який сьогодні, який буде завтра.

Диференціювати поняття: зараз, згодом, раніше, пізніше.

Розуміти відношення між числами і цифрами до 20, використовувати знаки плюс (+), мінус (-), дорівнює (=), більше, менше (<, >).

Знати загальноприйняті міри вимірювання; сантиметр, метр, літр, кілограмом.

Розрізняти розташування предметів у просторі (вверху, внизу, ліворуч, праворуч, попереду, посередині, тощо). Користуватись планом-схемою. Орієнтуватися на аркуші паперу, сторінці зошита, книги.

Знати одиниці часу: в тижні сім днів, у місяці — чотири тижні, у році — 12 місяців.

Знати як за календарем визначають місяць, число, день.

Визначати час за допомогою годинника з точністю до півгодини.

ОБРАЗОТВОРЧЕ МІСТЕЦТВО

Що дає мистецтво дітям? Виховуються інтерес і любов до прекрасного, розвиваються естетичні почуття. Мистецтво розкриває багатство і різноманітність кольорів навколошнього світу, форм рухів, з його допомогою діти знайомляться з новими для них предметами і явищами життя, переймаються новими ідеями.

ПСИХОЛОГІЧНА ГОТОВНІСТЬ

Соціально-психологічна готовність дитини до школи, це готовність до нового етапу розвитку - школяра, це виражається у відношенні дитини до школи, до вчителя та навчальної діяльності, до однолітків, рідним і близьким, до самого себе.

Тому при вступі в 1-й клас дитина повинна :

Знати правила спілкування;

Наприклад: Знати коли звертатися на «ТИ» а коли на «ВИ», уміти вітатися та прощатися, вміти виражати свої думки і почуття.

Уміти вступати в спілкування з дорослими, з учителями і з однолітками.

Правильно сприймати ситуації уроку, правильно сприймати справжній сенс дій учителя, його професійну роль.

Повинні бути розвинені такі якості особистості, які допомогли б спілкуватися і взаємодіяти з однолітками, поступатися в одних обставинах і не поступатися в інших. Кожна дитина повинна вміти бути членом дитячого суспільства і спільно діяти з іншими дітьми.

Мати адекватну самооцінку.

В тому, як дитина починає оцінювати свої досягнення і невдачі, орієнтуючись на те, як оцінюють його поведінку інші, виявляється зростання його самосвідомості. Це є одним з показників психологічної готовності школяра до навчання. На основі правильної самооцінки виробляється адекватна реакція на осуд і схвалення.

Висока самооцінка може викликати неправильну реакцію на зауваження вчителя. У результаті може виявитися, що "школа погана", "вчитель злий" і т.п.

Вміти правильно оцінювати свою поведінку.

Виконувати правила шкільного режиму, своєчасно приходити на заняття, виконувати навчальні завдання в школі і вдома.

Вміти управляти своєю поведінкою без агресивності

Мати уявлення про навчальну діяльність.

Важливо мати позитивне ставлення до школи для формування інтересу до неї. Екскурсії до школи, зустрічі з учителями допомагають створювати у дитини позитивну установку на навчання в школі.

Вміти швидко освоюватися в новій обстановці.

Відчувати шановливе ставлення рідних до її нової ролі учня.

Рідні повинні ставитися до майбутнього школяра, його вчення, як до важливої змістової діяльності, набагато більш значимою, ніж гра дошкільника. Вчення для дитини стає основним видом його діяльності.

Має приваблювати школа своєю головною діяльністю - навчанням; наприклад, бажання писати, читати, рахувати, розв'язувати задачі; вчитися, щоб бути, як тато.